

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Samordningsstaben

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 Oslo
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Ordførere og kommunestyre i Akershus

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2014/22731-22 FM-K
Saksbehandler: Anne-Marie Vikla
Direkte telefon: 22 00 35 17

Dato: 14.01.2016

Kommunereformen - Fylkesmannens forventninger til kommunestyrenes prosess og vedtak

Tiden er knapp for kommunestyrene som skal fatte endelige vedtak om kommunereformen innen 1. juli 2016. Fylkesmannen presiserer derfor i dette brevet det ansvaret som påhviler det enkelte kommunestyret, for blant annet å konkretisere kommunenes utfordringer og muligheter i et langsiktig perspektiv. Stortinget forventer at alle kommuner deltar aktivt i arbeidet med kommunereformen. Ansvaret innebærer at det gjennomføres bredt forankrede og grundige prosesser med nabokommuner og at innbyggerne får presentert utredede alternativer før innbyggerhøring.

Hovedformålet med reformen er å sikre innbyggerne gode velferdstjenester, gjøre kommuner så økonomisk solide at de kan møte fremtidige behov og investeringer, samt å styrke lokaldemokratiet. Kommunene skal kunne løse lovpålagte oppgaver uten å være avhengig av nabokommuner. Akershusregionens store utfordring er å møte Stortingets mål om helhetlig samfunnsutvikling.

Plikt til å utrede aktivt og involvere innbyggerne

Fylkesmannen viser til brev av 28.10.2015 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til de nye kommunestyrene om videre arbeid med kommunereformen. I brevet minner statsråden om oppdraget fra Stortinget, og at de folkevalgte nå har et ansvar for å sikre innbyggerne godt rustede kommuner for fremtiden. Fylkesmannen trekker ut følgende sentrale budskap:

- Alle kommuner skal ta aktivt del i utredningsarbeidet.
- Kommunene forventes å ha en grundig prosess med nabokommuner, greie ut og vurdere alternativer, og legge frem et beslutningsgrunnlag for innbyggerne.
- Reformen skal styrke helhetlig samfunnsutvikling.
- Reformen skal styrke lokaldemokratiet- kommunene bør være så store at de klarer å løse sine oppgaver selv, og ikke være avhengige av nabokommuner for å løse lovpålagte oppgaver.
- Kommunene bør ha som mål å bli så økonomisk solide at de kan takle uforutsette hendelser og løse oppgaver som ikke er lovpålagte.

Fylkesmannen forventer at samtlige kommunestyre gjør en grundig vurdering av hvorvidt kommunen, gjennom ny kommune eller i nåværende struktur, er i stand til å løse kommunale oppgaver og bidra til en mer helhetlig samfunnsutvikling 20-30 år fram i tid. Det er avgjørende at kommunens innbyggere får så klare svar som mulig om hva som er reelle utfordringer og muligheter i fremtiden.

Status per januar

Fylkesmannen har besøkt alle kommuner i Akershus og besøker nå også enkelte av de nye kommunestyrene. Vi oppfatter at mange kommuner gjør et godt arbeid med å innhente fakta, gjennomføre grundige nabosamtaler og involvere innbyggerne, næringsliv og andre interessenter.

Per dag har Fylkesmannen fått tilbakemelding om at fem kommuner har avsluttet sitt kommunereformarbeid. For kommuner som utreder alene eller har avsluttet er det spesielt viktig å sikre at de har oppfylt de momenter som er trukket frem i dette brevet innen 1. juli 2016. Er kommunen i tvil om utredningsplikten er ivaretatt, kan Fylkesmannen kontaktes.

Fylkesmannens oppdrag – vurdere kommunens prosess og vedtak

Fylkesmannen har fått i oppdrag å vurdere om kommunens prosess og vedtak er i tråd med hovedmålene i reformen. Fylkesmannen skal videre på selvstendig grunnlag gi sin anbefaling om framtidig kommunestruktur i fylket innen 1. oktober. Der skal helheten i fylket vektlegges. I vår region er folkerike kommuner som er små i areal en stor utfordring dersom reformens mål om funksjonelle samfunnsutviklingsområder skal nås. Kommunens samfunnsutviklerrolle vil derfor være et viktig moment som Fylkesmannen vil vektlegge i sin helhetsvurdering.

Kommunestyrevedtak som ikke er basert på aktiv utredningsplikt vil gi et ufullstendig beslutningsgrunnlag. Fylkesmannen kan ikke legge like stor vekt på slike vedtak i vår helhetsvurdering.

Flere kommuner har i dag et utstrakt interkommunalt samarbeid. Å redusere behovet for og omfanget av interkommunalt samarbeid er i tråd med reformens hovedmål. Kommunene bør svare på hvordan man vil sikre at de oppgaver som i dag løses med hjelp fra andre kommuner kan ivaretas i fremtiden.

Fylkesmannen ønsker lykke til med det viktige reformarbeidet i sluttspurten.

Med hilsen

Valgerd Svarstad Haugland
fylkesmann

Anne-Marie Vikla
prosjektleder for kommunereformen

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Kopi til:

KS Akershus
Kommunal- og moderniseringsdepartementet

